

Generalny Zarząd Dowodzenia i Łączności – P6

20

ZARZĄDZENIE Nr 5/MON MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 3 marca 2005 r.

w sprawie organizacji archiwów wyodrębnionych jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej oraz zakresu ich działania

Na podstawie art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1396 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 137, poz. 1302 oraz z 2004 r. Nr 173, poz. 2065 i Nr 202, poz. 2065) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie określa archiwa wyodrębnione, archiwa wyodrębnione jednostek organizacyjnych oraz jednostki organizacyjne, w których prowadzi się działalność archiwalną, ich podległość, zasięg i zakresy działania, a także zakres działania szefa Centralnego Archiwum Wojskowego.

§ 2. Określenia użyte w zarządzeniu, oznaczają:

- 1) ustawa — ustawę z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1396 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 137, poz. 1302 oraz z 2004 r. Nr 173, poz. 1808 Nr 173, poz. 2065 i Nr 202, poz. 2065);
- 2) minister — Ministra Obrony Narodowej, jako organ administracji rządowej;
- 3) ministerstwo — Ministerstwo Obrony Narodowej, jako urząd administracji rządowej obsługujący ministra;
- 4) komórka organizacyjna — Sekretariat Ministra, departament, generalny zarząd, samodzielny zarząd, biuro;
- 5) jednostka organizacyjna — jednostkę nie wchodzącą w skład ministerstwa, podległą ministrowi lub przez niego nadzorowaną, w tym przedstawicielstwo, kontyngent, misję wojskową działającą poza granicami kraju i przedsiębiorstwo państwowe, dla którego jest on organem założycielskim;
- 6) archiwum wyodrębnione — jednostkę organizacyjną powołaną do gromadzenia, ewidencji, przechowywania, opracowania, zabezpieczenia i udostępniania materiałów archiwalnych oraz prowadzenia działalności informacyjnej, a także sprawowania nadzoru w komórkach organizacyjnych i jednostkach organizacyjnych w zakresie postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną;
- 7) archiwum wyodrębnione jednostki organizacyjnej — komórkę organizacyjną powołaną w jednostce organizacyjnej w celu gromadzenia, ewidencji,

przechowywania, zabezpieczenia i udostępniania materiałów archiwalnych oraz dokumentacji niearchiwalnej;

- 8) szef archiwum — dyrektora, kierownika archiwum.

§ 3.1. Działalność archiwalną prowadzi wojskowa sieć archiwalna, którą tworzą jednostki organizacyjne:

- 1) archiwa wyodrębnione:
  - a) Centralne Archiwum Wojskowe,
  - b) Archiwum Instytucji Ministerstwa Obrony Narodowej,
  - c) Archiwum Wojsk Lądowych wraz z trzema filiami, zwane dalej „Archiwum Wojsk Lądowych”,
  - d) Archiwum Sił Powietrznych,
  - e) Archiwum Marynarki Wojennej;
- 2) archiwa wyodrębnione jednostek organizacyjnych:
  - a) Żandarmerii Wojskowej,
  - b) Agencji Mienia Wojskowego,
  - c) Wojskowej Agencja Mieszkaniowej,
  - d) rejonowych zarządów infrastruktury, Stołecznego i Wojskowego Zarządu Infrastruktury oraz Biura Infrastruktury Specjalnej,
  - e) akademii i wyższych szkół wojskowych oraz wojskowych instytutów naukowych.

2. W ramach wojskowej sieci archiwalnej działalność archiwalną prowadzą ponadto Muzeum Wojska Polskiego, Centralna Biblioteka Wojskowa, Wojskowe Biuro Badań Historycznych oraz muzea wojskowe podległe dowódcom rodzajów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i dowódcom okręgów wojskowych.

§ 4.1. Centralne Archiwum Wojskowe obejmuje zasięg działania komórek organizacyjnych i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej funkcjonujących w kraju i za granicą.

2. Archiwum Instytucji Ministerstwa Obrony Narodowej obejmuje zasięg działania komórek organizacyjnych, jednostek organizacyjnych w Warszawie bezpośrednio podporządkowanych ministrowi, jednostek organizacyjnych bezpośrednio podporządkowanych osobom zajmującym kierownicze stanowiska ministerstwa i szefom komórek organizacyjnych, jednostek

organizacyjnych w Warszawie podległych dowódcy Garnizonu Warszawa, z wyłączeniem jednostek organizacyjnych podległych dowódcom rodzajów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz jednostek organizacyjnych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2.

3. Archiwum Wojsk Lądowych obejmuje zasięg działania jednostek organizacyjnych podległych dowódcy Wojsk Lądowych, jak też innych jednostek organizacyjnych funkcjonujących w obszarze działania tych archiwów, z wyłączeniem jednostek organizacyjnych, których materiały archiwalne wchodzi do zasobu archiwalnego Centralnego Archiwum Wojskowego i Archiwum Instytucji Ministerstwa Obrony Narodowej, a także jednostek organizacyjnych podległych dowódcom Sił Powietrznych oraz Marynarki Wojennej.

4. Archiwa, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. d i e obejmują zasięg działania jednostek organizacyjnych podległych dowódcom Sił Powietrznych oraz Marynarki Wojennej, jak też innych jednostek organizacyjnych funkcjonujących w obszarze działania tych archiwów, z wyłączeniem jednostek organizacyjnych, których materiały archiwalne wchodzi do zasobu archiwalnego Centralnego Archiwum Wojskowego i Archiwum Instytucji Ministerstwa Obrony Narodowej oraz jednostek organizacyjnych podległych dowódcy Wojsk Lądowych.

5. Działalność archiwalna jednostek organizacyjnych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 obejmuje zasięg ich działania.

§ 5. Jednostki organizacyjne, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, w zakresie zgromadzonych i powstających materiałów archiwalnych podlegają przepisom ustawy i przepisom wykonawczym wydanym na jej podstawie.

§ 6.1. Tworzenie, łączenie, przekształcanie i znośnienie archiwów wyodrębnionych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, następuje według odrębnych przepisów.

2. Archiwa wyodrębnione podlegają:

- 1) Centralne Archiwum Wojskowe — Ministrowi Obrony Narodowej;
- 2) Archiwum Instytucji Ministerstwa Obrony Narodowej — szefowi Centralnego Archiwum Wojskowego;
- 3) Archiwum Wojsk Lądowych — dowódcy Wojsk Lądowych;
- 4) Archiwum Sił Powietrznych — dowódcy Sił Powietrznych;
- 5) Archiwum Marynarki Wojennej — dowódcy Marynarki Wojennej.

3. Archiwa wyodrębnione jednostek organizacyjnych podlegają kierownikom tych jednostek.

§ 7.1. Jednostki organizacyjne tworzące wojskową sieć archiwalną funkcjonują na podstawie etatu i szczegółowego zakresu działania.

2. Szczegółowy zakres działania określający zadania szefa, jego zastępców oraz komórek wewnętrznych i ich szefów, a także występujących w nich samodzielnych stanowisk pracy zatwierdzają, w odniesieniu do:

- 1) Centralnego Archiwum Wojskowego i Archiwum Instytucji Ministerstwa Obrony Narodowej — Szef Sztabu Generalnego WP;
- 2) Archiwum Wojsk Lądowych — dowódca Wojsk Lądowych;
- 3) Archiwum Sił Powietrznych — dowódca Sił Powietrznych;
- 4) Archiwum Marynarki Wojennej — dowódca Marynarki Wojennej.

3. Kierownicy jednostek organizacyjnych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 zatwierdzają szczegółowe zakresy działania związane z działalnością archiwalną w podległych im jednostkach.

4. Zatwierdzenie szczegółowych zakresów działania oraz dokonywanie w nich zmian i uzupełnień przez dowódców i kierowników, o których mowa w ust. 2 pkt 2-4 i ust. 3 następuje w porozumieniu z szefem Centralnego Archiwum Wojskowego.

§ 8.1. Nadzór funkcjonalny nad działalnością archiwalną prowadzoną w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w § 3, z upoważnienia Ministra Obrony Narodowej, sprawuje Szef Sztabu Generalnego WP poprzez:

- 1) wydawanie instrukcji, wytycznych i innych dokumentów w sprawach związanych z działalnością archiwalną;
- 2) zatwierdzanie planów działalności archiwalnej oraz planów wydawniczych Centralnego Archiwum Wojskowego.

2. Nadzór merytoryczny nad działalnością archiwalną prowadzoną w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w § 3, sprawuje szef Centralnego Archiwum Wojskowego.

§ 9.1. Do zakresu działania szefa Centralnego Archiwum Wojskowego należy:

- 1) koordynowanie działalności archiwalnej prowadzonej w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w § 3, w sprawach:
  - a) organizacji i funkcjonowania archiwów wyodrębnionych oraz kształtowania zasobu archiwalnego:
    - występowanie z wnioskami o tworzenie, łączenie, przekształcanie i znośnienie archiwów wyodrębnionych,
    - wydawanie szczegółowych wytycznych dotyczących form i metod gromadzenia, przechowywania, ewidencji, opracowania,

udostępniania i zabezpieczania materiałów archiwalnych,

- prowadzenie jednolitej ewidencji zasobu archiwalnego,

b) naukowych i wydawniczych:

- prowadzenie działalności w zakresie kształcenia i doskonalenia kadr w dziedzinie archiwistyki,
- współpraca z państwowymi instytutami naukowo-badawczymi i szkołami wyższymi w zakresie badań dotyczących archiwistyki,
- opracowywanie planów wydawniczych Centralnego Archiwum Wojskowego,
- udział w pracach zespołów wydawniczych placówek naukowo-badawczych w zakresie archiwistyki i historii wojskowości,

c) wzbogacania zasobu archiwalnego:

- przejmowanie materiałów archiwalnych stanowiących niepaństwowy zasób archiwalny odnoszący się do historii wojskowości,
- gromadzenie informacji o materiałach archiwalnych dotyczących dziejów polskich sił zbrojnych znajdujących się poza granicami państwa oraz przygotowywanie wniosków i prowadzenie spraw związanych z rewindykacją tych materiałów we współpracy z Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych;

- 2) nadzór nad działalnością naukową i wydawniczą;
- 3) nadzór nad gromadzeniem, ewidencją, przechowywaniem, opracowaniem, udostępnianiem i zabezpieczeniem materiałów archiwalnych w archiwach wyodrębnionych, o których mowa w § 3;
- 4) prowadzenie współpracy międzynarodowej w zakresie działalności archiwów wyodrębnionych, o których mowa w § 3, we współdziałaniu z Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych;
- 5) udział w pracach komisji, zespołów i komitetów zajmujących się działalnością archiwalną w organach wojskowych Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej.

2. Szef Centralnego Archiwum Wojskowego i upoważnione przez niego osoby są uprawnione do kontroli:

- 1) jednostek organizacyjnych wchodzących w skład wojskowej sieci archiwalnej, o której mowa w § 3, w zakresie wykonywania przepisów ustawy oraz resortowych przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie;
- 2) komórek organizacyjnych i jednostek organizacyjnych, w zakresie postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną.

3. W celu realizacji zadań określonych w ust. 1 i 2 szef Centralnego Archiwum Wojskowego:

- 1) opracowuje regulamin udostępniania materiałów archiwalnych w archiwach wyodrębnionych oraz jednostkach organizacyjnych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, według przepisów wydanych na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy;

2) wydaje wytyczne w sprawach archiwalnych w zakresie przyznaných uprawnień;

3) wydaje Biuletyn Wojskowej Służby Archiwalnej;

4) opracowuje plany działalności archiwalnej;

5) organizuje i prowadzi działalność kontrolną w sprawach archiwalnych na zasadach oraz w trybie określonym w przepisach w sprawie działalności kontrolnej;

6) prowadzi działalność informacyjną dotyczącą archiwistyki;

7) powołuje komisje w sprawach działalności archiwalnej;

8) współdziała z szefami komórek organizacyjnych i kierownikami jednostek organizacyjnych oraz z Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych;

9) organizuje i wdraża systemy i sieci teleinformatyczne w ramach wojskowej sieci archiwalnej, jak też sprawuje nadzór nad prawidłowym ich wykorzystaniem i funkcjonowaniem.

4. Regulamin, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, zatwierdza Szef Sztabu Generalnego WP.

§ 10.1. Do zakresu działania Centralnego Archiwum Wojskowego, z zastrzeżeniem § 9, należy:

1) kształtowanie zasobu archiwalnego w wojskowej sieci archiwalnej;

2) gromadzenie, ewidencja, przechowywanie, opracowanie i zabezpieczenie materiałów archiwalnych pozostających w zasobach Centralnego Archiwum Wojskowego oraz przekazanych przez archiwa wyodrębnione i jednostki organizacyjne, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2;

3) prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie zgromadzonego zasobu archiwalnego;

4) opiniowanie projektów aktów prawnych w sprawach archiwalnych, w szczególności mających wpływ na organizację i zakresy działania archiwów wyodrębnionych i jednostek organizacyjnych prowadzących działalność archiwalną;

5) opracowywanie projektów resortowych aktów prawnych w sprawach archiwalnych;

6) prowadzenie poszukiwań w kraju i za granicą polskich archiwaliów we współpracy z Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych;

7) opracowywanie wniosków w zakresie organizacji wojskowej sieci archiwalnej;

8) organizowanie i prowadzenie kontroli postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w komórkach organizacyjnych i jednostkach organizacyjnych;

9) prowadzenie ekspertyz akt i udzielanie zgody na brakowanie dokumentacji niearchiwalnej;

10) wydawanie uwierzytelnionych odpisów, wypisów, wyciągów i reprodukcji przechowywanych materiałów archiwalnych oraz zaświadczeń na podstawie tych materiałów;

11) prowadzenie prac naukowych, popularyzatorskich i wydawniczych w dziedzinie archiwistyki oraz dziedzinach pokrewnych;

- 12) udostępnianie materiałów archiwalnych należących do jego zasobu, według przepisów wydanych na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy;
- 13) wykonywanie usług archiwalnych dla jednostek organizacyjnych i obywateli w zakresie wyszukiwania, prowadzenia kwerend, kopiowania, fotokopiowania i konserwacji materiałów archiwalnych, według przepisów wydanych na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy.

2. Do zakresu działania archiwów wyodrębnionych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. b-e należy:

- 1) gromadzenie, ewidencja, przechowywanie, opracowywanie i zabezpieczenie zgromadzonych materiałów archiwalnych;
- 2) prowadzenie kontroli postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w komórkach organizacyjnych i jednostkach organizacyjnych, objętych zasięgiem działania;
- 3) wydawanie uwierzytelnionych odpisów, wypisów, wyciągów i reprodukcji przechowywanych materiałów oraz zaświadczeń na podstawie tych materiałów;
- 4) udostępnianie materiałów archiwalnych należących do ich zasobów, według przepisów wydanych na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy;
- 5) popularyzacja wiedzy o materiałach archiwalnych oraz prowadzenie działalności informacyjnej;
- 6) przekazywanie, na wniosek szefa Centralnego Archiwum Wojskowego, materiałów archiwalnych do Centralnego Archiwum Wojskowego, w celu ich naukowego opracowania i stałego przechowywania;
- 7) wykonywanie usług archiwalnych dla jednostek organizacyjnych i obywateli w zakresie wyszukiwania, prowadzenia kwerend, kopiowania, fotokopiowania i konserwacji materiałów archiwalnych, według przepisów wydanych na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy.

3. Do zakresu działania archiwów wyodrębnionych jednostek organizacyjnych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2, należy:

- 1) gromadzenie, ewidencja, przechowywanie, opracowywanie i zabezpieczanie materiałów archiwalnych przechowywanych i powstających w tych jednostkach;
- 2) prowadzenie kontroli postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w podległych jednostkach i komórkach organizacyjnych;
- 3) udostępnianie materiałów archiwalnych należących do ich zasobów, według przepisów wydanych na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy;
- 4) popularyzacja wiedzy o materiałach archiwalnych oraz prowadzenie działalności informacyjnej;
- 5) przekazywanie, na wniosek szefa Centralnego

Archiwum Wojskowego, materiałów archiwalnych do Centralnego Archiwum Wojskowego w celu ich naukowego opracowania i stałego przechowywania;

- 6) wykonywanie usług archiwalnych dla jednostek organizacyjnych i obywateli w zakresie wyszukiwania, prowadzenia kwerend, kopiowania, fotokopiowania i konserwacji materiałów archiwalnych, według przepisów wydanych na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy.

4. Do zakresu działania jednostek organizacyjnych, o których mowa w § 3 ust. 2, w ramach działalności archiwalnej należy:

- 1) gromadzenie, ewidencja, przechowywanie, opracowywanie i zabezpieczanie materiałów archiwalnych przechowywanych i powstających w tych jednostkach;
- 2) prowadzenie kontroli postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w podległych jednostkach i komórkach organizacyjnych;
- 3) udostępnianie materiałów archiwalnych należących do ich zasobów, według przepisów wydanych na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy;
- 4) popularyzacja wiedzy o materiałach archiwalnych oraz prowadzenie działalności informacyjnej;
- 5) wykonywanie usług archiwalnych dla jednostek organizacyjnych i obywateli w zakresie wyszukiwania, prowadzenia kwerend, kopiowania, fotokopiowania i konserwacji materiałów archiwalnych, według przepisów wydanych na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy.

§ 11. Materiały archiwalne i dokumentację niearchiwalną przechowywaną i wytworzoną w przedstawicielstwach, kontyngentach i misjach wojskowych działających poza granicami kraju oraz im nadsyłaną, przekazuje się do Centralnego Archiwum Wojskowego, według przepisów wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 pkt 5 ustawy.

§ 12. Traci moc zarządzenie Nr 21/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 kwietnia 1984 r. w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów wojskowych, zasad postępowania z wojskowymi materiałami archiwalnymi oraz udostępniania tych materiałów (Dz. Rozk. MON z 1984 r., poz. 25).

§ 13. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *J. Szmajdziński*

W porozumieniu:
Minister Kultury: *W. Dąbrowski*